

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. I

"Tevynė" 307 W30th st. N.Y., 2c

Chicago, Ill., Penedelis, Lapkritis-November 23, 1914.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

PRICE, 2c.

No. 121

AREŠTAI SOCIALISTU RUSIJOJ

Už agitaciją prieš karę socialistai Rusijoje sukišti į kalėjimus

Suareštuoti ir Dumos atstovai. Koks jų likimas laukia nežinia

Vokiečiams lieka 40 mylių iki Varšavai

VIENUOLIKA ŽMONIŲ TARP JŲ KELETAS SOCIALISTŲ DUMOS ATSTOVŲ ARESTUOTA.

PETERBURGAS, Nov. 22. — Policija čia susekė revoliucionierių sankalbį, prie kurio buvo prisidėję keletas social-demokratų Dumos atstovų. Padaryta daug areštų.

Pusiau-oficialis pranešimas apie tai taip pasakoja:

"Karei prasidėjus, dauguma Rusijos žmonių vienas balsan rėmė valdžią jos kovoje už tėvynės garbę ir čielybę. Bet visai kitaip prie to atsinešė kairie socialdemokratų partijos sąnariai, kurie ir toliau veikė, stengdamiesi numažinti Rusijos karišką spėką, agituodami prieš karę, dalindami slaptas proklamācijas ir skleisdami propagandą žodžiu.

Paskutinėje spalio mėnesio dienoje valdžia sužinojo apie social-demokratų planą susaukti savo slaptą partijos delegatų konferenciją, kad aptartų joj budus, kaip greičiaus suardžius Rusijos viešpatystę ir įvykinus savo revoliucioniskus planus.

"Lapkričio 17 d. policija patyrė, kad šitos slaptos organizacijos mitingas turėjo atsilikti namuose ant Viborgo kelio už aštuonių mylių nuo Peterburgo. Būrys policijos atvyko ton vieton ir surado ten vienuolika žmonių, tarp kurių buvo sekantys Dumos atstovai: Petrovski, Badajev, Muranov, Samuilov ir Šagov.

"Kadangi nebuvo abejonės, kad jie čia tariasi prieš valdžią, tai susirinkusieji buvo areštuoti, padarius kratą; tik du Dumos sąnariai buvo paluosuoti. "Magistratas tuojaus pradėjo tyrinėjimą. Peržiūrėjęs kratoje suimtus dokumentus, magistratas apkaltino visus suimtuosius konferencijos sąnarius pagal 102 straipsnio baudžiamojo kodekso."

(Iš šito pranešimo paaiškėja tiek, kad Rusijos social-demokratai stengiasi pasipriešinti šitoms baiausioms skerdyinėms — dabartinei karei, ir už tai juos valdžia apkaltina nebučiuose dalykuose. Nėra abejonės, kad valdžia su jais žiauriausia pasielgs, jausdamas dabar tokia galinga.—Red.)

RUSAI SULAIKĖ VOKIEČIUS

LONDONAS, Nov. 22.—Pranešimai iš Peterburgo sako, kad rusai jau sulauko vokiečių ėjimą prie Varšavos. Į šiaurę nuo Lodzes buvo paimtos 2 vokiečių batarejos, ir tas, esą turi didelę reikšmę. Po to rusai galėsį bandyti apeiti vokiečius nuo Petrokovo. Vienok aišku yra, kad dviejų batarejų paėmimas negali tokios didelės reikšmės turėti. Dvi milžiniškos armijos yra susidurusios viena su kita, ir tik po didelio mušio galės buti nuspręstas jų likimas.

Pranešimas iš Berlino nurodo, kad mušis eina tarp Vislos ir Wartos upės ir kad į šiaurę už Vislos rusai traukiasi atgal.

Iš Kopenhago telegrama sako, kad vokiečiai Lenkijoje sutinka prieš savim 900,000 rusų armiją. Vokiečių kontrolėje esą visi keliai, kurie veda į Novo-Georgijevską ir Varšavą. Mušis centruojasi apie Lodžę, kur vokiečiai ir austrai esą gerame padėjime.

PRZEMYSLIO TVIRTOVĖ NORĖJUS PASIDUOTI

LONDONAS, Nov. 23.—Laikraščiu Daily Mail iš Rymo telegrama praneša, kad Przemyslio tvirtovė, kurią laiko apgulę rusai, ketino pasiduoti su sąlyga, kad rusai leistų išeiti iš tvirtovės visam garnizonui su visomis armotomis ir amunicija. Rusai to pasiūlymo nepriėmė.

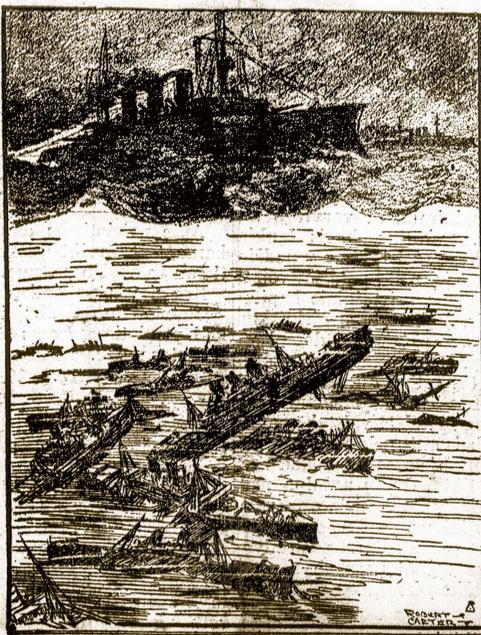
VOKIEČIAMS PADARYTA BAIŠIŲ NUOSTOLIŲ

PETERBURGAS, Nov. 22.—Vakar čia buvo apskelbta, kad ant linijos tarp Radomo ir Kielcų rusai padarė baidių nuostolių vokiečiams, ir kad kitose vietose vokiečiai esą sulaukėti. Vokiečiai dabar nebegalėsį eiti ant Ivangorodo tvirtovės, į pietus nuo Varšavos.

Ant geležinkelio linijos tarp Lowiczo ir Skiernewicų rusai dabar yra tvirtai apsikase. Ant šitos vietos užpuola didelės vokiečių spēkos.

Prie Lodzes didelis mušis dar tebesitęsia. Kariuomenės yra susirėmusios nuo čia iki Lowiczu ir į pietus nuo Lowiczo.

Rusų armija iš paskutiniųjų stengiasi sulaukyti vokiečius,

Ką gali padaryti maži po vandeniniai laiveliai.

einančius nuo Kalizso, kuriais komanduoja vokiečių generolas von Hindenburgas.

Rusų generalio štabo oficialis organas apie mušio stovį praneša taip:

"Vokiečiai išnaujo stengiasi perlaužti rusų frontą tarp Lowiczo ir Skiernewicų, manydami eiti Varšavon. Rodos, kad priešas šioj linkmėje turi svarbių spēkų.

Vokiečių mėginimai perlaužti rusų liniją tarp Kielcų ir Radomo, visai nepasisekė. Rusų pulkai privertė vokiečius pasitraukti ant visos linijos. Kaip visuomet pasitraukdami, vokiečiai turėjo baidių nuostolių; jie paliko daugybę užmuštų, sužeistų ir belaisvių: rusai nuo vokiečių atėmė provizijos traukinių, artilerijos ir karės medžiagos.

"Lapkričio 18 d. svarbios vokiečių ir austrų spēkos užpuolė rusus ant linijos tarp Czenstochowo ir Krakovo. Rusai jų pirmas atakas su dideliais jiems nuostoliais atmušė. Bet po to vokiečiai vėl pradėjo užpuolimą, ir vėl buvo atmušti su tokiais pat dideliais nuostoliais, kaip ir pirmu syk. Daug jų buvo paimta nelaisvėn.

"Krakovo apielinkėje eina smarkus mušis. Vokiečiai supranta, kad Krakovo pozicijos su jų tvirtomis fortifikacijomis yra paskutinė jų atrama.

Rytų Prusijoje nuėję iki Johannisburgo ir Aryso, rusai patyrė, kad visa ši apielinkė yra paversta į nepergalimą tvirtovę. Pusračiu ta tvirtovė tęsiasi bent 90 mylių. Tarpai tarp Mozurijos ežerų yra ištiesti vielinėmis tvoromis. Kur tik buvo patogu, vokiečiai iškasė kanalų, ir už jų padarė tranšėjas.

AUSTRAI VĖL ATSIĖMĖ TARNOVĄ.

BERLINAS, Nov. 21.—Iš Austrijos pranešama, kad austrų pulkai vėl atėmė nuo rusų Tarnovą, kuris randasi tarp Przemyslio ir Krakovo. Tas gali liudyti, kad rusai negalės Krakovo apsupti, ateidami iš rytų pusės. Į pietus nuo Krakovo, ant linijos tarp Krakovo ir Czenstochowos, mušis linksta gerojon austrams ir vokiečiams pusėn.

SERBAI UŽMUŠĖ 4.500 AUSTRŲ.

NIS, Serbija, Nov. 22.—Oficialis Serbijos pranešimas sako, kad serbai prieš austrus traukiasi del strategiškų išrovimų. Serbai, sako, traukiasi tvarkoj, ir dargi daro austrams nuostolių. Prie Sabatos austrų buvė užmušta 1,000, ties Smederevo 2,500 ir prie Soublino 1,000 užmušta ar sužeista. Serbai beto išviso yra suėmę 10,000 austrų nelaisvėn ir atėmę 70 kanuolių ir 40 mitraljejų. — Belgrado bombardavimas dar tebesitęsia.

IŠ DARBO FEDERACIJOS KONVENCIJOS.

PHILADELPHIA, Pa. — Amerikos Darbo Federacijos konvencija nutarė šelpiti streikuojančius pirštinių išdirbėjus Gloveville, N. Y., o taipgi Colorados streikuojančius angliakasių. Rezolucijoj taipgi išreikšta pagėdavimas, kad federacija prisidėtų prie Vakarų Mainierių Federacijos vadovų paliuosavimo iš kalėjimo Michigano valstijoje.

Turkai sumušė anglus prie Suezio kanalo

Vokiečiai rengia užpuolimą ant Anglijos

Ypres miestas griaunamas bombardavimui

TURKAI JAU PRIE SUEZO KANALO.

LONDONAS, Nov. 23.—Iš Konstantinopolio per Berliną Reuterio korespondentas praneša, kad Turkija paskelbė sekančią oficialią pranešimą: "Turkijos pulkai jau pasiekė Suezio kanalą. Mušyje ties El Kantara anglai daug nukentėjo ir pasileido bėgti."

El Kantarą yra portas ant dešiniojo Suezio kanalo kranto, apie 25 mylios nuo Port Saído.

Iš Amsterdamo Reuterio kompanijos korespondentas praneša, kad lapkričio 18 d. prie Saal-el-Arab upės, kuri įteka į Persijos užtaką, buvo mušis tarp Turkijos ir Anglijos pulkų. Anglų nuostoliai dideli. Suimtieji anglai sako, kad esąs sužeistas jų komanduofojas.

Suvis iš armotinio turko laivo Marmaris pataikė į Anglijos armotinį laivą, nuo ko pasidarė ant laivo eksplozija. Smulkesnių žinių apie tai truksta.

TURKAI VISUR EINA PIRMYN.

BERLINAS, Nov. 21.—Iš Konstantinopolio pranešama, kad turkų armija einanti jau į šiaurės Persiją ir perėjusi jau Azerbaidžano provincijos rubėžiu.

Turkijos pulkai jau įsiveržė 90 mylių į Aigyptą; jų atakos čia visur pasekmingos. Pranešama taipgi apie naujus pasisekimus Užkaukazyje.

TURKIJOS LAIVAI VEIKIA JUODOSEJUROSE.

LONDONAS, Nov. 22.—Konstantinopolio oficialis pranešimas sako, kad Turkijos kruizeris Hamidieh vakar Juodosios jurose bombardavo ir sunaikino Rusijos kerosino rezervuarus ir bevielio telegrafo stotį Taupse, netoli Novorosysko.

PARYZIUS, Nov. 32.—Iš Sveicarijos pranešama, kad keletas susirgimų cholera buvė Prusijoje ir Šiaurinėje Silezijoje.

VOKIEČIAI RENGIA SI UŽPULTI ANGLIJĄ.

ROTTERDAM, Hollandija, Nov. 22.—Keistos ir svarbios žinios gauta iš Saint Nicholas miesto. Šito miesto 40,000 gyventojų vokiečiai paliepe tuojaus išvažiuoti. Gyventojams pasiulyta krausyties į Antverpą.

Visą Belgijos pajurį vokiečiai dabar ginkluoja. Tą jie daro ne tam, kad pasitraukus iš Belgijos, bet kad tvirtčiau čia įsigyvenus. Vokiečiai daro didelės svarbos kariškus prisirengimus. Girdėt, kad Zeebrugge portan jau yra atvežta bent šeši pojuriniai laiveliai. Kanalo pakraščiai nuo Zeebrugge iki Knocke yra paversti į ištisą galingą tvirtovę, iš kurios didžiausios armotos gali sandyti į laivus juroje. Iš to visko galima spręsti, kad vokiečiai rengiasi užpulti ant Anglijos.

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA YPRES.

PARYZIUS, Nov. 22.—Vokiečiai šiandien smarkiausia bombardavo Ypres, stengdamies išvyti iš miesto anglų pulkus.

Bombardavimas buvo toks, kaip ir pirma, kada po bombardavimo sekė pėstininkų ataka.

Laukiama, kad vokiečiai, kurie keletą dienų užsilaukė kamiai, greitu laiku vėl pradės smarkų užpuolimąjį judėjimą. Francijos oficialis pranešimas tiek pranešė apie karės stovį:

"Šiandien vėl buvo smarkus Ypres miesto bombardavimas, kuriuo tapo suardyta turgavietė ir miesto salė.

"Soissons ir Vailly apielinkėse buvo gana smarkus saudymanis iš kanuolių.

"Iš kitų fronto dalių nėra kas pranešti."

LONDONAS, Nov. 20.—Didžioji Britanija uždraudė vežti arbatą vokiečiams.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address, Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje. Eina iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėliavimus.

Leidžia Naujų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:
Dviem mėnesiam \$1.25
Vaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00 pusei metų \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų \$3.00
Dviem mėnesiam \$1.00
Tiesioginiams mėnesiams \$1.75
Europoje, metams \$7.00

Pavienių dienraščių numerų kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

101

Redakcijos Straipsniai

"Finansinė Revoliucija"

Spalių mėnesio 16 dieną tapo atidaryta įvairiose valstybės dalyse 12 federalių rezervų bankų, kurie tapo įsteigti sulig naujuoju bankų įstatymu. Demokratų spauda tą atsitikimą vadina tikra "finansinė revoliucija" ir federalių bankų atidarymo dieną prilygina prie 4 liepos mėnesio dienos.

Placiai naujųjų bankų reikšmę aiškina pats demokratų galva, Suv. Valstijų prezidentas Woodrow Wilson. Jisai sako, kad dabartinio kongreso priimtas įstatymas parodė du geru dalyku šaliai: viena, jisai ant visados užkirtęs kelią neišitikėjimui, kuris ilgą laiką buvęs keliamas prieš biznį; antra, jisai panaikinęs didžiųjų kapitalistų ir jų kompanijų viešpatavimą ekonominiame gyvenime.

Naujai įsteigtieji bankai, mat, palengvins pinigų cirkuliaciją ir duosią galės, kiekvienam, kas turi gerą biznį, gauti kreditą. Šituo patogumu esą naudosis ne tikai kokios nors vienos partijos žmonės (taiko į republikonus!) ir ne vien stambieji kapitalistai, bet visi žmonės. Todel susilpnėsiąs neapsikentimas tarpe atskirų partijų ir klesų, ir išnyksiąs privatinių monopolijų despotizmas.

Reikia pripažinti, kad piniginė reforma, kurią demokratų partija perėmė kongrese, yra žingsnis pirmyn progreso keliu, bet ji anaipol neturi tokios didelės reikšmės, kaip sau išsivajoję ponai demokratų. Bankų sutvarkymas, kokį dabar įvedė demokratai, jau senai įvesta Anglijoje, Francijoje ir Vokietijoje, ir čionai jisai da geriau atlikta, negu Suv. Valstijose. Bet to nevezint, minėtose Europos šalyse visai nepasidare sulig Wilsono svajonių Rezervo bankais pasinaudojo ne smulkieji ir ne vidutiniškieji biznierių, bet kaip tik stambiausieji piniguočiai. Ne kitaip bus Amerikoje.

Be reikalo taip pat giriasi demokratų savo didvyrišku darbu. Ne jie vieni jį atliko. Bankų reformą jau senai rengė republikonai, ir tik ačiu tam, kad šiandien demokratų turi savo rankose valdžią, jiems teko tą reformą priversti prie galo.

Naujoji bankų reforma ne tikai bus naudinga pirmoje eilėje didiesiems kapitalistams, bet ji sustiprins ir valdžios spėką. Taigi kada atei-

KARĖJE ŽUVUSIŲ KAPAI

Photo copyright, 1914, by American Press Association.

Kapai mirusių unuo žaidžų francuz ūkareivių Rheimis, Francijoje. Jie laidojami ilgose grabėse viens prie kito. Tą eilę užbaigus kasama kita grabė ir t.t.

mančiuose rinkimuose paims viršų republikonai, tai demokratų gaus visiškai atsiveikinti su vilčia kada nors vėl įsiskverbtį į ofisus.

Pavyzdys ir kitoms kolonijoms

"Laisvė" praneša, kad 87 delegatai, kurie atstovavo 36 didžiojo New Yorko draugijas, vienbalsiai pripažino Antrojo Visuotinio Seimo nutarimus ir paskyrė komisiją aukoms rinkti.

Tai yra puikus pavyzdys ir kitoms lietuvių kolonijoms. Seimo nutarimai yra tokie, kad jiems priešinties gali tiktai neišmanėliai arba atžagareiviai. O aukų rinkimo darbas jau laikas rimtai pradėti. Ilgai buvo tartasi, kol pavyko susaukti Visuotinis Seimas, dabar jau perėjo daugiausia kaip pusantro mėnesio laiko po Seimo, o Lietuvos žmonių vargas diena iš dienos eina didyn.

Sėdėti sudėjus rankas arba kęnti Lietuvos Šelpimo Fondui šioje valandoje yra stačiai neatleistinas nusidėjimas.

Užkulisinė Politika

(Laiškas iš Washingtono.)

Slaptoje konferencijoje, kuri buvo atlaikyta New Yorke 14 ir 15 d. gruodžio, Wilsonas ir du svarbiausieji jo rėmėjai 1912 m. rinkimų kampanijoje tarėsi, apie įstatymų leidimo dalykus ir apie paskyrimus naująją Federalę Vaizbos Komisiją (Federal Trade Commission); bet ką jie tenai nutarė, tai bus kokį laiką paslaptėje. Pulkinkas G. M. Huose iš Texas valstijos, kuris ne tikai paaukavo didelę sumą į Wilsono rinkimų fondą, bet ir paskyrė mažiausia du Wilsono kabineto narius, sako, šį kartą davinėjęs patarimus link įstatymų leidimo politikos. Cleveland H. Dodge, kuris taip pat išdėjo nemaža pinigų dvejį metai atgal, manoma, nurodė keletą vardų į Vaizbos Komisijos narius. Si įstaiga, in-tekmingesnė biznio dalykuose net už pačią Tarpvalstijinę Prekybos Komisiją (Interstate Commerce Commission), bus nominuota bėgiu keleto dienų.

Prieš prezidentą Wilsoną, kuomet jisai važiuavo į New Yorką, stovėjo klausimas, kaip nustatyti politiką ateinančioms dvejims metams, kad demokratų mašina įgytų stambiojo biznio paramą iš vienos pusės, ir kad palaikius josios pretenzija prie progresivumo iš antros. Kad išrišius pirmą problemą, reikėjo apsvarstyti,

ar išsivadėti valdžios plenu pirkti laivų užsienį prekybos sutiprinimui, ar varyti jį toliaus. Bilius, kuris laukia kongreso susirinkimo gruodžio mėnesyje, siulo valdžiai veikti iš vien su privatiniams kapitalistais, įgijant tuos pirkliskus laivus. Kaikurie demokratų, girdėt, ketina pareikalauti, kad tas bilius būtų atidėtas į šalį, nes jisai galis padaryti pavojingą pradžią valstybės nuosavybei ant geležinkelių; jie nori įnešti sumanymą, kad valdžia tiktai duotų pašalpą privatiniams kapitalistams, kurie pirks laivus. Kurion pusėn links prezidentas, pasirodys, kuomet jisai perskaitys savo pranešimą kongreso susirinkime.

Pulkinkas Huose yra vienintelis artimas Wilsono prietelis ir pripažintas jo patarėjas valdininkų paskyrimuose ir politikoje, todėl kandidatai į Federalės Vaizbos Komisijos vietas aštriai saugoją kiekvieną jo žingsnį. Pulkinkas House pradžioje šio mėnesio buvo keletą dienų svečiuose Baltamjam Name, po to jisai viešėjo New Yorke ir matėsi su įžemesniais bankieriais ir stambiausiųjų biznio korporacijų viršininkais. Aną suba- tą jisai skaitė indomų referatą apie santykius tarpe ekonominių šios šalies valdonų ir prezidento. Nėra abejonės, kad jisai ir Dudge painformavo prezidentą, kokius žmones norėtų turėti Vaizbos Komisijoje bankieriai, kad išvengus pavojingą triukšmą, kaip tas, kuris privertė Wilsoną išbraukti iš kabineto narių sąrašo Louis D. Brandeisą.

Kiek galima matyti per slaptybės miglą apsiatusią dabartinį pildomosios valdžios viršininką, pulkinkas House patarė prezidentui "eiti palengva" viešosios nuosavybės priemonių įvedime. Cleveland

Dodge, pas kurį prezidentas aną nedėdienį laikė pusryčius, išreiškė savo nuomonę apie kandidatus į Vaizbos Komisiją, kurie užtikrintų gerą pelną kapitalistų kompanijų bilionams. Ar jisai taip pat kalbėjo apie orą ir p. Wilsono sveikatą, tai yra klausimas, kurį teiks išrišti pats skaitytojas.

Teismų reformos Lietuvoje. Prieš karės apskelbimą nutarta buvo Lietuvoje ir kitose Vakarų gubernijose įvesti vietoje žemiečių viršininkų teismo tautos teisėjų teismą. Ta vietinio teismo reforma deli karės ir kredito stokos atidėta vieniems metams.

Apie Patriotizmą

Apie patriotizmą daug kalbama, taipgi reikiu išsiaiškinti sau to žodžio prasmę. Kas gi yra patriotizmas?

Patriotizmo skelbėjai sako, kad patriotizmas esąs tėvynės ir tautos meilė. Pažiūrėsime, ar išties taip yra.

Jeigu patriotizmas yra tėvynės meilė, tai labai keista, kad tuli žmonės, gyvenantys Amerikoje, vadina save Lietuvos patriotais. Jie apleido Lietuvą ir atsikraustė į šią šalį, reiskia — jie myli Ameriką labiau, negu savo tėvynę.

Aš nesakau, kad jie visai nemylė Lietuvos. Žmogus beveik visados turi prisirišimą prie to krašto, kuriame jisai gimė ir augo. Bet tai juk yra naturalis jausmas, už kurį neverta žmogaus nė girti nė peikti. O antra vertus, jeigu žmogui nemiela jo gimtinė, tai matyti, kad tenai jam yra bloga: ar gali kas jį už tai kaltinti? Bepigu, sakysime, kokiam nors turčiui gerėties savo prigimtojo krašto gėrybėmis, jeigu jisai tomis gėrybėmis naudojasi. Visai kas kita neturtingam vargdieniui. Vargšas, kuris jį spaudžia diena iš dienos, neduoda jam progos nė gamtos grožybės džiaugties, nė šiaip kokių linksmybių patirti. Už ką gi jisai tada bus "dėkingas" savo tėvynei, už ką jisai mylės ją?

Todel išeina, kad, jeigu žmogus myli savo gimtinę kraštą, tai reiskia, kad jam tenai yra arba buvo gera — iš materiališko arba dvasiško atžvilgio. Iškeliavęs iš savo tėvynės, jisai tą jausmą gal dar ilgai užlaikys savo širdyje. Bet jeigu jisai tėvynę apleido, tai jai aišku, kad jis visgi ją nėra užganėdintas. Jo ypatiskai nauda yra patogiausios gyvenimo kitur.

Aš už tai nekaltinu nė vieno, nes, anot tos patarlės — žuvis jieško kur giliau, žmogus jieško kur geriau. Tik tai, mano nuomone, tiems kurie svetimoje šalyje gyvena, nepriderėtų didžiutes savo "tėvynės meilė" — jie gal ir myli tėvynę, bet savo naudą jie myli daugiau.

Kuomet tokie žmonės (mūsų tautininkai Amerikoje) vadina save patriotais, tai tas liudija, kad patriotizmas yra ne tas, ką jie sako. Tėvynės meilė — jį patriotizme nešioja svarbios rolės. Tai patriotizmas gal reiskia tautos meilę? Tarpe savo tautos, mat, žmogus gali gyventi ir savo tautai darbuotis,

net ir svetimon šalin iškelia-vus.

Patriotas tokiu budu būtų tas, kuris myli savo tautos žmones. Bet pažiūrėjus į dalyką giliau, pasirodo, kad ir šitoks aiškinimas neišlaiko kritikos.

Myliėti savo tautos žmones — bet kuris gi jų nemylė? Juos myli, be abejonės, ne tik tautininkai, bet ir socialistai, ir klerikalai ir prie jokių partijų nepriklausantys žmonės. Nes tas jausmas, taip pat kaip ir prigimtojo krašto meilė, yra naturalis — pats per save atsiranda. Tarp kokių žmonių užaugi, kieno kalbos išmoksti ir kieno papročiais persiimi, prie to igijai prisirišimą, visviena ar tavo pažvalgos į politiką, tikėjimą ir tt. bus šio kio ar tokios.

Vadinasi, ir ne tautos meilė je yra patriotizmo prasmė.

Tai kame gi? Kodel gi patriotai vieni nori paimti į savo monopolį tautos ir tėvynės meilę ir sako, kad tas dalykas juos atskiria nuo visų kitų žmonių?

Nežinau, ar mano mintis yra teisinga — tegul skaitytojas pats pagalvoja ir sprendžia, — bet aš pastebėjau štai ką:

1) Patriotai tuo skiriasi nuo kitų žmonių, kad jie savo tėvynės ir tautos meile giriasi. Jie tą savo jausmą taip augstinai, tarytum nieko nėra sviete prakilnesnio. Tuo tarpu aš parodžiau pirma, kad ir jiems, patriotams, yra dalykų daug brangesnių, negu tėvynė ir tauta.

2) Patriotai savo meile giriasi ir daro ją kaip ir kokių prisakymu. Jie sako: tu "turi" myliėti savo tėvynę ir tautą; tavo "pareiga" jas myliėti; jeigu tu jį nemyli, tai esi "išgama" ir tt. Aš jau išvedžiau, kad jie šitame punkte klysta, nes meilės jausmas, kaip ir kiekvienas kitas jausmas gema pats per save; jo tyčiomis įsigyti negalima, todėl yra baisiai kvaila ir reikalauti, kad žmogus jį turėtų.

3) Patriotai ne tikai myli savo tautą, bet ir neapkenčia kitų tautų, ir jie liepia kitiems svetimų tautų neapkensti. Kad tuo įsitikinus, pakanka tiktai pažiūrėti į tai, kokių niekų prirašo mūsų lietuviškieji patriotai apie lenkus, žydus, vokiečius ir k. Protaujantis žmonės su tuo negali sutikti. Už ką nekėsti svetimų tautų? Jeigu lenkas kalba lenkiškai, o vokietis vokiškai, tai juk nekalti. Taip pat nėra nieko blogo, jeigu lenkas stengiasi lietuvių pritraukti prie savo kalbos, ar lietuvis taip pat nesidžiaugia, kada svetimos tautos žmogus išmoksta jo kalbos ir kalbina jį lietuviškai? Tautų neapykantą atmetę jau beveik du tukstančiai metų atgal krikščionybė, kuri skelbė *artimo meilė be tautų skirtumo*, tai labai būtų — prasta, jeigu mes dabar vėl grįžtume prie jos (tautų neapykantos) ir persiimtume tos barbariškos gady-nės protavimu, kuomet kiekvienas svetimos padarmės žmogus skaitėsi amžinu priešu.

4) Patriotai tiek daug kalba apie savo tėvynės ir tautos meilę delto kad tai yra jiems naudinga. Patriotizmas yra, mat, biznieri ūmokslas. Jeigu lietuvis biznierių įsteigia krautuve, saliumą arba banką, jisai tuoj ima kalbėti "savo broliams tautiečiams": Eikite pas mane, nes mes visi esame vienos tautos vaikai; remkite mane, o ne airišius, lenkus arba žydus, kurie yra mūsų tautos nevidonai. Aiš-

ku, kad tauta yra biznieriui kaipo įrankis privileiti daugiaus kostumerių. Kiekvienas gali pastebėti, kad biznierių visai kitaip kalba apie tautas kada jisai patenka į svetimtaučių tarpą. Jeigu lietuvis biznierių turi progos daryti biznį iš lenkų, tai jisai kaip bematant užmiršta visas "lenkų šunybės" ir pasirodo toks ištikimas lenkas, kad geresnio nė nereikia. Lenkai jam tada jau brangus "rodakai" ir jisai už lenkų tautą gatavas galvą padėti — kad tik jie eitų į jo kromelį.

Bet patriotų eilėse randasi ir *darbininkų*: kokiagi jiems nauda iš patriotizmo?

Jiems naudos nėra jokios, bet jie *mano*, kad yra. Darbininkai, kurie su patriotais eina išvien, nesupranta savo reikalų; jie gyvena ne savo, bet biznierių protu. Už tai jų negalima daug kaltinti, nes jie, sunkiai dirbdami ir vargingai gyvendami, negavo išlavinti savo smagenų ir apsišviesti. Reikia jiems išaiškinti dalykas.

Biznierių liepia myliėti savo tautos žmones ir neapkeisti kitų tautų delto, kad tuo budu jisai pritraukia savo tautiečius prie savo biznio. Bet darbininkas biznio neturi. Ne jis daro biznį, bet iš jo daro biznį. Jį skriaudžia fabrikantas, prispausdamas dirbti ilgas valandas už menką atlyginimą; jį skriaudžia krautuvininkas, brangiai lupdamas už prastą tavorą; jį skriaudžia valdžia, uždėdama ant jo sunkias mokesčius. Ir skriaudžia jį ne už tai, kad jisai yra lietuvis arba lenkas arba žydas, bet už tai, kad jisai yra *darbo žmogus*: juk matote, kad skriaudžiamai yra visų tautų darbininkai. Tik tai aišku, kad darbininkas su darbininku turi laikyties, idant apsigynus nuo savo skriaudikų.

Kas bus, jeigu, sakysime, lietuvių darbininkai atsakys dėties su anglais, vokiečiais, žydais, lenkais ir šiaip jau kitų tautų darbininkais? Anie, pav. eis į streiką, o jie ne; anie reikalauš didesnių algų, o jie nepritaris — aišku, kas bus: lietuvių bus skebai, vienybės ardytojai. Jie padės kapitalistams nuveikti kitų tautų darbininkus, bet jie tada sustiprins kapitalo jungą ir ant savo sprando.

Vadinasi, žiūrėti tiktai savo tautos ir kelti vaidus su kitomis tautomis darbininkams yra pragaištis. Todel patriotų mokslą kiekvienas išmintingas darbininkas turi mesti į šalį.

Nėra reikalo, kad darbininkas išsivadėtų savo prigimtos kalbos; nėra reikalo jam užmiršti savo tautą ir tėvynę. Bet tie dalykai tai yra jo asmeniškiai dalykai. Kaip darbininkų klesos narys tečiaus, jisai privalo eiti išvien su visų tautų darbininkais, nes tiktai tuo budu jisai ir sau ir savo draugams igis daugiaus gero-vės ir laisvės.

Homo Sapiens.

Svietimo ministerija, kaip skelbia "Viltis" neseniai uždraudusi vartoti mokyklose knygas, kurios nėra ministerijos patvirtintos. Del to draudimo kyla keblumų su kairiuomis lietuvių knygelėmis, kitų mokytojų vartojamomis, kaip vadovėliais. Tarp kitų neturįs ministerijos leidimo kai kur mokyklose iki šiol vartojamas Damijoniaičio kalbomokslis.

Korespondencijos

ST. CHARLES, ILL.

Nesusitaikė delei fondo.

Pas mus įvyko penkių draugijų delegatų susirinkimas, aptarti nukentėjusių nuo karės lietuvių šelpimą. Tik liudna, kad negalėjome susitarti. Vieni reikalavo, kad pinigai būtų siunčiami į Lietuvos Šelpimo Fondą, kiti gi į Chicaginį Tautos fondą.

Pagaliaus liko įnešta, kad surinktus pinigus sudėti į banką, kol nebus pilnai iširta, kad mūsų centai nėra išleidžiami jokiems kitiems reikalams, kaip tik šelpimui nukentėjusių nuo karės mūsų brolių. Tas įnešimas 9 balsais prieš 6 liko priimtas.

Taipgi išrinko išdininku V. Grabauskį, globėjais — Joną Liaudanskį ir Julijoną Lobeiką, kurie eis per lietuvių stubas ir rinks aukas.

Jonas Purnas.

BRIGHTON, MASS.

Lietuvių draugijos Koncertas

Sis miestelis yra šale Bostono. Čia lietuvių gyvena pusė milijono, apie 1,000. Apšvieta pusė milijono pakitusi, nors niekurie gerokai traukia rojus skistymėlių ir vienas kitą nuobliuoja, tas tarp jų paprasta.

Čia gyvuoja šešios draugijos.

Kooperatyvė valgomų daiktų sankrova turi 600 lankytojų. Tai viena didžiausių ir turtingiausių lietuvių kooperacijų Amerikoje. Turi gryno kapitalo bankoj virš \$3,000, savo namą keturioms šeimoms ir du lotus žemės, vertės \$3,000. Dabar status nuosavių svetainė — tautišką namą, vertės \$35,000. Plenai jau padaryti. Bus didelė nuda vietos lietuviams ir garbė nuo kitų miestų lietuvių. Kiekvieno pareiga būtų prisidėti prie tos kooperacijos. Akcija kainuoja \$15.00.

Savitarpinės pašalpos vyrų ir moterų dr-ja "Vienybė" suorganizuota ant laisvų pamatų ir nevaržo narių ausinėms.

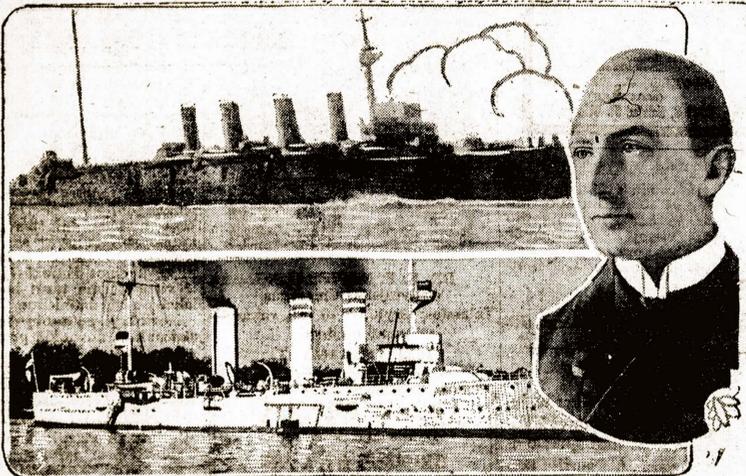
Sv. Jurgio draugija yra rąkose kun. Krasnicko. Jos pirminku yra B. Ajauskas, saliuų valytojas. Jis spjau-dyklas betalydamas ką nors sugalvoja, įneša susirinkimui, jurgučiai patvirtina, na ir marš po bausme pas Krasnicką.

Sv. Jurgio dr-ja dalyvavo Visuotinėme seime, Brooklyne ir buvo nusiuntusi tris delegatus, vienas kurių liko išrinktas išdo globėju Lietuvių Šelpimo Fondo. Bet jiems parvažia-vus B. Ajauskas, pasikalbėjęs su Krasnicku susaukė extra susirinkimą, kuriame perskai-tė laišką nuo kun Krasnicko, kviečiantį prisidėti prie Chica-giško seimo Fondo, prie ku-rio draugija ir nutarė priside-ti. Nors daugelis priešinosi tam, bet Ajausko kompanija buvo gerai susiorganizavusi ir pirmiau atlikė susirinkimą po num. 36 Lincoln Str.

Sv. Vincento dr-ja irgi kata-likiška, bet ji neseniai susitvė-rusi, narių turi kelias dešimt ir mažai ką veikia.

Iš visų draugijų veikliausio-mis yra L. S. S. 67 kp. ir Te-atrališka kuopa "Perkunas."

Ziemai besiantinant jos nu-sisamdė patogius kambarius

Viršuje: Australijos kruizeris Sidney paskandinęs vokiečių kruizerį Emdeną (apačioj). Emdenas bėgyje 3 mėnesių paskandino 24 Anglijos pirklybinius laivus Indijos vandenyne, padarydamas nuostolių apie \$10,000,000. Jį gaudyti išsiūtė 70 kariškų laivų, bet jis visai laimingai išstruktavo, kol ant galo nesusitiko su Sidney, kuris jį paskandino. Sone Emdeno kapitonas Karl von Mueller, kuris liko suimtas ir kurį anglai pagerbė už jo narsumą.

susirinkimams, koncertams ir taip toliaus.

Lapkr. 8 d. atsibuvo pirmas koncertas, parengtas L. S. S. 67 kp. Dainavo Laisvės Choras iš Cambridge, Mass. Buvo visokių monologų, juokų, deklamacijų. Geriausiai atsižymėjo p-lė M. Silkiutė, kuri labai gražiai perskaitė monologą "Kareivio motina." Zaleckas iš West Lynn, Mass. skaitė labai nešvarius monologus, kaip tai "Kaip aš apsi-vedžiau" ir k., kurių ir piemuo ne išdrįstų sakyti. Jo monolo-gai scenai visai netinka.

Pabaigoje buvo diskusijos, temoje: "Ar reikalinga karė?" Išpradžių gana rimtai diskusavo, bet pabaigoj užsili- po ant estados vienas išistrau-kęs žmogus ir nuvaryti nega-lima buvo, kalba nė pats neži-nodamas ką. Tuom vakaras ir užsibaigė.

Padengimui liešų surinkta \$4 su centai.

Pilypas iš Kanapių.

Chicagos žinios

U. G. W. of A.

Frakcijų kova intraukia dides-nį skaitlių narių į kovos sukuri

Jau pirmiaus buvo pranešta, kad senoji centralė valdyba veikia prieš-paskutinėj konven-cijoje atsiskyrčiusius skyrius. Ji vartoja pačius darbdavius, kai-po įrankius tai kovai. Darbdav-iai noriai padeda vesti kovą su darbininkais nenorinčiais priklausyti prie senosios valdy-bos. Darbdaviai numušą algas tokiems darbininkams, arba iš-meta juos iš darbo, tokiu bu-du jie buna priversti pasiduoti į senosios valdybos rankas.

193 ir 197 skyrių sąnariai jau yra pasidalinę į dvi frakcijas; vieni nuėjo prie senosios, kiti prie naujosios valdybų. Šie du skyriai yra taip vadinami "labelių skyriai," kurių nariai dirba ten, kur yra naudojamasi labelis. Čia su tuo labeliu senoji valdyba ir užbėgo už ke-lio, nes vienas kirpėjų skyrius pasiliko prie senosios valdy-bos. Tas kirpėjų skyrius kontroliuoja visas specialių užsa-kymų siuivyklas. Jie nedalei-džia priešingųjų, nesitaikan-čiųjų su senąja valdyba, sky-rių siuvejams dirbti tose firmo-se, ar pas kontraktorius. Čia tai ir naudojasi darbdaviai iš tu peštynių.

Hart, Schaffner ir Marx fir-moje dar nėra jokių keblumų, nes senoji valdyba negalėjo tos

firmos priversti vesti kovą su darbininkais. Senoji valdyba su pagelba advokatų, turėjo konferenciją su firmos atstovais. Iš pirmų pasikalbėjimų matomai firmos atstovai norė-jo pasinaudoti ta proga, bet vė-liaus darbininkai privertė lik-ti ją bešališka, arba tiesiog už-tarti naujosios valdybos šalinin-kus.

Arbitracijos teismas per Jungtinę Tarybą No. 1, parei-ka-lavo, kad jie aptartų kaip fir-ma turi atsinešti link tų darbi-ninkų, kurie laikysis senosios valdybos. Išnešė sekantį nu-sprendį: narių, dirbančių H. S. & M. firmoj, kurių skyriai ne-bus kontrolėje Jungtinės Tary-bos No. 1 H. S. & M. darbinin-kų, skundai už nuoskriaudą nuo firmos, kokie jie nebutų; numazinimas algos ar prašali-nimas iš darbo, nei Darbo Ta-rybos, nei Arbitracijos teismo nebus imami atidom, kol tokie nariai neprisidės prie tų sky-rių, kurie yra po kontrole Jung-tinės Tarybos.

Kadangi Jungtinė Taryba susideda iš 9 skyrių, ir du tu skyrių, vienas susidedas vien iš lenkų, 273, o antras, — iš lie-tuvių-lenkų, 264, pasiliko prie senosios valdybos, todėl Jung-tinė taryba prašalino juos iš savo tarpo. Dabar minėtų sky-rių nariai bus priversti persi-kelti į tuos skyrius, kurie eina prieš senąją valdybą.

Pirmiaus čia buvo dvi Jung-tinės Tarybos No. 1 ir No. 2; į antrą priklausė tik trys skyriai, butent 264, 269 ir 273. Kada iš-kilo kova pirmoje Taryboje negalėjo būti santaikos ir antroje. 269-tas lietuvių sky-rius yra naujosios valdybos, o kiti du skyriai pasiliko prie se-nosios valdybos, todėl nedėlio-j, lapkričio 15 d. lietuviai atsi-skyrė.

Kadangi dabartinių laiku y-ra daug keblumų dirbtuvėse ir reikalingi tam-tikri žmonės iš-rišimui visų nesusipratimų, o vieni lietuviai neišgali užlaiky-ti savo atstovo, taj įvykusioj konferencijoj tarp slavų 6 sky-riaus ir Jungtinės Tarybos No. 1, nutarė išrinkti žmogų, kuris atstovautų tuos du skyrių. Rin-kimas atsibus lapkričio 27 d., kuriame dalyvaus abiejų sky-rių nariai.

A. F. of L. atsiskakė duoti nu-tarimą apie U. G. W. of A. pa-sidalinimą. Jeigu A. F. of A. nenorės turėti reikalų su dau-guma U. G. W. of A. narių, tai šita organizacija turės būti ne-prigulminga arba susivienys su kitomis neprigulmingomis organizacijomis. Kaip ten ne-

butų, nors ta kova pagimdė daug nesmagumų, bet tas jau pridavė gyvumą organizacijai. Reikia tikėtis, kad po šios ko-vos bus vedama smarki agita-cija tarp neorganizuotų darbi-ninkų, kas gali sustiprinti pa-čią organizaciją ir ateityje at-nešti naudą darbininkų klesai.

Korespondentas

MARK WHITE SQUARE KONCERTAS.

Vakar Mark White Square svetainėje buvo puikus artistų kvarteto koncertas. Daina-vo Hazel Eden Mudge, soprano, Rose Faulkner, tenoris, Heathe the Faulkner, tenoris, Heathe Gregory, basas. Visi — val-dytojai gana gerų balsų, ypač moterjs. Parinktieji jų ga-balėliai buvo lengvi, suprantami, švelnus. Smagus buvo dalykėlis vaikams dainos, kur-rias dainavo p-lė Mudge, ir "nonsensų dainos," kurias taip meiliai išpildė visas kvartetas.

Tai yra naujas ir puikus da-lykas Bridgeporto gyvento-jams tie koncertai Mark White Square svetainėje. Pirmiaus jų nebuvo. Įvedė juos šiemet p-lė Harris, patapusi parkelio užveizda.

Tie koncertai supažindina žmones su geresne muzika ir suteikia smagumo girdėti ir matyti dalykus gerame išpildy-me. Žmonėms, ir amerikie-čiams ir ateiviams, kuriems au-sis praspiegia visokie beskon-čiai "rag-time," ta geresnė muzika, suteikiama parkelyje, turi būti kaip balzamas. Ir tuo kiekvienas gali naudoties visai uždyka.

Iki Kalėdų kas nedėdienį parkelyje bus tie koncertai. Po Kalėdų gal but irgi bus dar surengta bent keletas. Vi-siems labai patartina lankyties į tuos koncertus, ir kas nedė-dienį turėti sau smagią valan-dėlę. Sekančiame nedėdien-nyje bus Columbia mokyklos orkestruos koncertas. Dar už savaitės dainuos viena žymi dainininkė.

"PABAIGTUVES."

"Birutės" draugija vakar šv. Jurgio parapijos svetainėje statė scenoje gražų veikalėlį "Pabaigtuves." Kad jos bu-tų gerai pasisekusios, to negali-ma pasakyti. Stoka prisiren-gimo labai metėsi į akis, o prie-to lošėjai ne kaip buvo supratę veikalą dvasiā.

Štai kadir mergaitės visai nebuvo panašios į Lietuvos mergaites. P-lės Rudauskiu-

te ir Urbiutė Kliaros ir Tekly-tės rolėse pasiliko tikromis chi-cagietėmis. Kalba, pasijudi-nimai, visas užsilaikymas bu-vo tokie, kokius matai ant 33 gatvės ir Halsted.

Felikso rolėje Drangelis tru-putį daugiau tiko, kaip pane-lės savo rolėse, bet ir jam daug ko truko. Buvo per daug išsi-tempęs, neliusos, keistas. Tėvo rolėje Stasiunas gal but buvo tinkamiausias.

Dainos veikle išėjo labai menkai. Choras ant galo pa-dainavo kiek geriaus.

Žmonių buvo prisirinkę la-bai daug, nežiurint į tai kad tą patį vakarą ant 18-tos gat-vės Dramatiškas Ratelis statė scenoje "Nihilistus," ir turėjo pilnutėlę salę publikos.

Pastebėtina, kad šiais metais žmonės skaitlingiaus lankosi į visus vakarus, o vienok musų aktorjai daugiau nei kiek ne-progressuoja, ir kaip lošdavo be prisirengimo ir be meilės prie dailės, taip ir dabar tebelo-šia. Scenos dailė tai yra vie-nutinė dailė, kokia mes dar kiek užsiimame Amerikoje. Reiktų-gi ją nors kiek pakelti. R.

"NIHILISTAI"

Senai garsintieji "Nihilistai" vakar Dramatiškojo Ratelio buvo pastatyti scenoje, C. S. P. S. svetainėje.

Buvo žadėta ir buvo laukta, kad "Nihilistų" vaidinimas užganėdins ir didesnius reika-lavimus. Bet kažin ar ir ma-žus reikalavimus galėjo užga-nėdinti vakarykščias "Nihili-stų" atlikimas. Slubavo visas veikalas pastatymas, labai šlu-bavo ir daugelio atskirų akto-rių lošimas.

Gerėni savo rolėse buvo tik keli lošėjai. J. Kuzmickas parodė takto, ir gal geriausia pasižymėjo. Gerai lošė M. Karpavičiūtė Perovskos rolėje. Neblogi buvo ir kiti nihilistai: T. Kuzmickienė — Liudmila, J. Augustinavičius — Grine-veckis, J. Markus — Zeliabo-vas, J. Klevas — Kibalčiū, M. Petrauskas — Risakovas. Tik caro užmušimo sceną jie sulošė visai blogai, kame pakaltin-tinas režisierius. Keletas ma-žesnių rolių buvo vidutiniškai atlikta.

Abudu carai, Aleksandras II ir Aleksandras III buvo nekam-tilkė. Visai netiko kanclerio rolėje J. Strimaitis, kurs del sa-vo "ubagiško" tono kalbos ga-lėtų gal dar lošti kokią nors lie-tuvio ubago rolę, bet ne Rusi-jos valdininko. Neaiškiu užki-musiu balsu kalbėjo J. Prušin-skis prokuroro rolėje.

Galima buvo pastebėti, kad kaip kurie (gal dauguma, išsky-rus moterišką lytį?) nemokėjo net rolių žodžių, nekaltant jau apie jų tinkamą supratimą. Tai rekomendacija labai nekokia.

Užmušimo caro scena, kaip jau minėta, buvo labai nevyku-si, ir visai nieko bendro netu-rėjo su tuo istorišku atsitiki-mu, kuris turėjo būti parody-tas.

Paskutiniame akte teismas nei mažumėliu nebuvo pana-šus į Rusijos augštesnįjį tei-smą. Tai buvo teismas menkes-nis dar už "volostnoi sud."

Vaidinime buvo ir daugiau įvairių trukumų, bet jų visų neverta minėti, nes visvien iš-viso reikia išvesti tik tai, kad musų aktorjai privalėtų su di-desniu rūpestingumu savo dar-bą atlikti. Ypač, kad publika jau to pradeda trokšti, kas len-gvai galima buvo pastebėti ir vakar.

Publikos caro užmušimo pa-

žiurėtų buvo prisirinkus pilnu-tėlė svetainė. Neužtekus vie-tų, daugeliui teko statiems sto-vėti.

Moterų "Apšvietos" draugi-ja sekantiame nedėlnieji lap-kričio 23 d. rengia savo pirmą vakarą naujai atsidarančioje A. Olsevskio svetainėje, 3158 So. Halsted str. Programoje y-ra net šešiolika numerių. Daul-gelio numerių išpildytojais yra vaikai. Kalbėjimo numeryje yra padėta p. M. Jurgelionienės prakalba moterų klausime. "Apšvietos" draugija turės dar ir antrą vakarą gruodžio 12 d. Meldazio salėje. Tuo vakaru Dramos draugija yra apsiėmu-si sulosti "Apšvietai" Dviejų Moterų dramą "Dumblyne."

Chicagos lietuvių chorai gruodžio 13 d. Meldazio salėje rengia pirmą smarkų padainavimą sujungtomis spēkomis. Sako, bus ko paklausti, kada užtrauks išsyk 250 žmonių.

Tulas Juozas Šukis prisikabi-no prie mergaitės J. Dvorskiu-tės, kuri dirba telefonų kompa-nijoj, kaip telefonistė. Dvors-kiūtė sugriebė Šukį ir laikė jį rėkdama, kol atėjo policija, ku-ri Šukį areštavo. Šukis randasi centralėje policijos stotyje. J. Dvorskiūtė gyvena 1500 S. Tur-ner str.

ARESTAVO UZ PLAKATU DALINIMĄ PRIE BAZNYCIOS

Vakar, nedėlio, lapk. 22 d. ant Town of Lake pas šv Kry-žiaus bažnyčią už plakatų dali-nimą tapo suareštu mos sekan-čios ypatos: p-lės E. Aleksan-dravičiūtė ir Vaišviūtė nuo Moterų "Apšvietos" draugijos, V. Simkus ir J. Bubluskas nuo J.L.A.T. Klubo ir vienas nuo "Birutės" draugijos (pavardės nesužinojau).

Po pamaldų vienas iš para-pijos komiteto narių, "maži-ukas," pasisukino tarp žmonių, ir į kelioliką minučių pribuvo policmanas. Tuojuos ištraukė dalintojams apskelbimus iš rankų, ir liepė eiti su jais kar-tu, sako: "Jūs po areštu." Po-licmanui pribuvus, pasirodė ir bažnyčios tarnai: jujų tarpe buvo ir "Kataliko" agentas J. J. Pelekis. Tas tuoj ištiesė ran-ką į netoli stovėjusį Vasiliaus-ką, ir pasakė policmanui "Imk ir šitą." Bet policmanas, pā-matęs Vasiliauską buvusį tuš-čiomis rankomis, nieko nesa-kęs, nuėjo vedinas areštuotuo-sius į policijos stotį. Stotyje plakatų dalintojams pasakė, kad pas bažnyčią plakatų dau-giaus nebedalintų. Alex.

ACIŲ.

Tėvynės Mylėtoju Draugijos 22-ros kuopos vardu išreikšime nuoširdų acių visiem tiem, ku-rie teikėsi paremti kuopos pa-remtąjį lapkričio 16 d. Dr. V. Kudirkos mirimo sukaktuvių paminėjimo vakarėlį. Progra-me dalyvavo sekantieji asme-nis: p-lės P. ir A. Rudauskaitės, E. Urbiutė, ponios A. Pocius ir J. Janušauskienė, p.p. Briedis, Rimka, Janušauskas, Pocius, L. Šernas, Petraitis ir kiti. Visiems

jiems širdingas ačiū. Ačiū taipogi Chicago Lietuvos Koncertiniam Kluubui ir jojo pirm. p. P. Sarpalini už didelės orkestros parupinimą ir muzikos paliekimą. Ačiū ir visiems atsilankiusiems į vakarėlį.

Rengimo Komisija.

BURNSIDE

Sumažėjimas darbų.

"Naujienu" num. 118, ketverge, rašoma, kad Chicagoje darbai neužilgo labai pagerės, bet ar tam galima tikėti? Man rodos, kad "kol saulė užtekės, rasa ir akis išės".

Štai Burnsideje, Illinois Central karų dirbtuvės, kurios dirbo ligi šio laiko kuogeriausia, bet nuo 20 d. lapkr. pradėjo dirbti po 8 val. į dieną ir 4 dienas į savaitę, taipgi ir L. S. and M. S. dirba taipgi 4 dienas į savaitę ir po 8 val. į dieną.

Bedarbių daugybė ir žmonės vaigšėja nuliude.

M. Mikolaičiūtė.

AUKOS LIETUVOS SELPIMO FONDUI.

Subatote, lapkr. 21 d. susirinko pas dr-ges U. Kurtunaitę ir E. Ramanauskaitę, 1938 So. Halsted St. gražus burelis jaunimo. Jiems beždžiant ir besilinksminant minėtos p-lės pagamino užkandžius. Susėdus prie stalo prasidėjo programėlis. Kadangi dalyvavo apie 13 merginų ir apie tiek vaikų, tad programėlis buvo gana įvairus.

Priėjus iš eilės prie M. Petrausko, pastarasis paaiškino ką reiškia tokie jaunimo susirinkimai, kokių kelių turi eiti ir ką daryti. Priminė Lietuvos padėjimą ir draugus kenčiančius Rusijos katorgoje ir Sibyro tyruose, kviesdamas paaukauti po kelis skatikus, pasirodė kad mes, nors ir toli gyvenanti, atjauciamė jų likimą. Kiti draugai tą parėmė ir paklausė vakarėlio rengėjų, kam jos norėtų skirti aukas. P-lė U. K. patarė, kad aukos būtų skiriamos Lietuvos Selpimo Fondui. Su tuo visi sutiko.

Aukų surinkta \$10.25. Jas pasius p-lė U. K. ir E. R. Drauge buvęs.

IS KARĖS LAUKO WEST SIDĖJE.

Telegrama.

CHICAGO, Nov. 22 — Pagal paliepmo mūsų generolo N. N. 1:25 val nakties (iš subatos į nedėlią) mūsų spēkos nuo kampo Leavitt St. ir 23 Pl. tapo perkeltos ant Hoyne Ave. ir 24th St., kur raudasi ant visų trijų kampų tautiškai katalikiški saliniai.

Cia mūsų žvalgai užtėmijo ateinant 6 priešus ir užatakavo juos. Pirmas mušis įvyko ant šiaur-vakarinio kampo. Mušis buvo smarkus, kaip iš vienos, taip ir iš antros pusės buvo vartojami "biliai," plytos, akmenys ir batai. Cia poras mūsų draugų neteko nosių ir ausų.

Bet kada stoji mušin ir centras, priešas liko nuvarytas net ant piet-vakarinio kampo. Cia matydami, kad negalės atsilaukyti prieš mūsų spēkas, pasileido betvarkėje bėgti net iki piet-rytinio kampo, kur vienok priešas negalėjo atsilaukyti ir visos jų pozicijos pateko mums.

Ant galo priešas metėsi į vidurį gatvės ir visu smarkumu stengėsi atsilaikyti, nežiurint kad poras jų draugų jau putė raudonus burbulus. Bet mu-

siškiai nesnaudė, bet veikė iš paskutiniųjų.

Mušyje iš abejų pusių dalyvavo apie 15 jaunų, gerų katalikų, vyrų.

Mušiuį tęsiantis pribuvo "patrol vagon" ir iš karės lauko paėmė į šaltąją — prieš 2, o musiškių tik 6.

Tyla šioj apielinkėje įvyko 2:05 val nakties.

Antru sykiu pasitaikius mušiu, paskelbsime tu musų narsių generolų, oficerių ir kareivių pavardes.

Kariškas reporteris

P. Griukas.

"NAUJIENU" PASTOVIOS VIETOS WEST SIDĖJE.

S. Kviklis, čeverykų taisykla, 2337 So. Leavitt St.

Cia galima kreiptis su visokiais reikalais link "Naujienu." Cia taipgi galima nusipirkt visokių knygų ir užsirašyt visokius laikraščius.

Mickevičio Bankas, 2348 So. Leavitt St.

Bagdžiuno Bankas, kampas Oakley Ave. ir 23rd. Pl.

Mankus, kriaučius, 2212 S. Leavitt St.

S. Butkus, Barber Shop, 2409 So. Hoyne Ave.

Barber Shop, 2050 W. 25th St.

REIKALAUJAME

vyriško kostumeriško Kriaučiaus.

GEO. LUKAS

3230 Fullerton Ave., Chicago.

Pajieškau dėdės Kazimiero Grigaliuno Šiaulių pav., Zagarės vals., Bendorių kaimo. Pirma dirbo Brick yarde, o 1912 m išvažiavo iš Chicago. Jis patar kas jį žino praneškite

Ona Adomaičiūtė

Po vyru Oshell

2523 W. 45th Pl., Chicago, Ill.

SALIUNAS ant randos. Randa iki 1 gegužės dykai, už laisnį visai mažai reikia mokėti. Namas bravoro šapa. Del platesnių žinių kreipkitės pas

J. BALČIUNAS

3400 Union Ave Chicago, Ill.

Tel. Drover 515

PASIRANDAVOJA.

Ant randos štoras, gera progą atidaryti kriaučių šapą; pigi randa.

3308 So. Wallase St., Chicago.

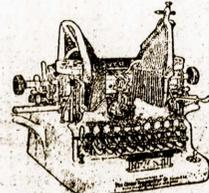
AUKSINIŲ IR MUZIKALISKŲ DALYKŲ SPECIALISTAS.

Laikrodžiai visokios rūšies yra gvarantuojami.

Konstantina, ant kurios ir nemo-kantis gali groti.

Ant šios mašinos gali drukuoti bile kas, ka stik gali sudėti žodžius.

VIENA IS DIDZIAUSIU LIETUVISKU AUKSINIŲ DAIKTU KRAUTUVĖ Chicagoje.

Cia galima nusipirkti reikalingus daiktus pigiau negu kur kitur.

Taipgi taisy laikrodžius ir muzikališkus daiktus. Iš po mano rankų išėjęs darbas yra taip, kaip naujas.

Gramafonas su lietuviškais ir kitų kalbų rekordais

Gyvenantiems už Chicago orderius išsiunčiame expressu ar per krasą.

Telephone Drover 7309.

S. P. KOZLOWSKI

4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO.

AR NORI? gauti DYKAI dvi geras sutukas ir Kataloga visokių geru magiško stiklu ir kitokių visokių dalyku, kuriu tu le-bai nori, o nežinai kur ju gauti. Jauk taip, tai atsiskaitavo mums ir atsikavo pades, o asz tuojau ta Kataloga ir tas sutukas tau aušiniu DTRAL. Adresuok: JUOZAS J. SZLIKAS, (MAGIKAS) 3281 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Ar Nori?

Pirkt arba randavot farmą labai pigiai. Randasi 40 mailių nuo Chicago tik viena mailė nuo miestlo labai puikioj vietoj su padarais ir gyvuliais. Labai gera progą su mažai pinigų uždirbt pinigus. Greitai atsisaukite.

J. SINKUS & CO.

3151 S. Halsted St., Chicago, Ill.

GERAI PELNYSITE.

pardavinėdami degtinę ir likerius jų miestelyje, ypač dabar prieš Kalėdas. Siuntimo lėšas mes apmokėsime. Geros išlygos. Atsisaukite tuojau šiuo adresu:

SAM'S LIQUOR HOUSE

1836 So. Halsted St., Chicago, Ill

NEENUOBYK SAVO AKIŲ SU VAISTAIS.

Kam jieškoti ir mokėti pinigų vientikl dėl tuolaikinio palengvinimo, kuomet aš gvarantuoj nuolatinį išgydymą? Ar Jūs kenčiate nuo galvos skaudėjimo, nerviškumo ir vidurių betvarkės? Jūsų akis gali būti tame priežastis. Aš išgydau žvairias akis, kataraktus — vandenpuolius, prašalini augimus, sutvirtinti nusilpnėjusias akis — BE PEILIO — BE VAISTŲ — BE SKAUSMO.

17 METŲ ANT STATE GATVĖS

Taip, 17 metų nepertrauktas pasisekimas gydyme tukstančių. Mano metoda remiasi ant panaikinimo visokių akių ligų ir padaro akis žibancias ir žėrinčias ir sveikas. Simtai liudija mano praktišką, be skausmo, be vaistų, sistemą. Klauskite manęs. Pavelyk man išegzaminuoti Jūsų akis ir pasakyti, ką Jūs reikalaujate ir mano priemonas sąlygas. Užsandinimas gresia pavojui. Sauskis tuojau.

DR. F. O. CARTER, M. D.

Specialistas akių, ausų, nosų ir visokių gerklės ligų.

120 South State St., į šiaurę prieš The Fair.

Nedėlionis nuo 10 iki 12 dienų. Valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų.

DARBAS PADAROMAS ANT LAIKO IR SU PILNA GVARANCIJA.

Ziedai, šliubiniai ir pasipuošimai, paprastai ir su deimantais.

Gramafonas su lietuviškais ir kitų kalbų rekordais

Gyvenantiems už Chicago orderius išsiunčiame expressu ar per krasą.

Telephone Drover 7309.

S. P. KOZLOWSKI

4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO.

DR. E. F. NAPIERSKI, Gydytojas ir Chirurgas Valandos: išryto iki 10 val., vakare nuo 6 iki 8 val. 1659 WEST 18th ST.

DR. THOMPSON

Daktaras ir Chirurgas BRIDGEPORT, CONN. 1128 Main Street., Kalbama lietuviškai.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados Vienintelis amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike, už taip mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti. Mokiname per laiškus (korespondencija) tobuliausia metodu; kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname teipiau kiliosse dienomis ir vakarais. Platesnių žinių rasysite pas: WAITCHES BROS. 1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

Pardavimai

PARSIDUODA dviejų augštų medinis namas, po 5 kambarius ant flo. Gazai, cementinis pamatas. Randas ant 47 gatvės netoli Racine Ave., Randos neša \$240 į metus. Kaina \$1800. Atsisaukit: J. McDONNELL 3622 California Avenue, Chicago.

BARGENAS.

Aplėdžiant miestą, turi greitai parsiduoti vienas namas, kuris randasi prie 4308 So. Wood St., Chicago, (4 familijų) randos neša \$48.00 į mėnesį.

Taipgi parsiduoda FARMA tik 3 mylios nuo miesto ir geležinkelio, 120 akrų žemės, 60 akrų yra išdirbtos, 5 arkliai, 7 karvės, 25 kiaulės, avys, galvijai, 3 namai; vienas 5 kambarių. Rūgiai pjamami 3 kartus į metus. Arli lietuvių kolonijos. Už farmą ir galvijus tik \$3700.00. Atsisaukit: JONAS TELLEYSH, Care of Carr Bros. Wkg. Co. 3039 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

NORIU GREITAI PARDUOTI dalį savo "Naujienu" Bendrovės šėry. Kiekvienas sėras vertas \$10.00. Perkantiems tuojau! atiduosiu speciališka kaina. Norintieji pirkti rašykite šiuo adresu: J. ILGAUDAS 3234 W. 64th St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

Labai pigiai parsiduoda Duonkepkykla. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Vieta apgyventa lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo, kad savininkas turi du biznių ir negali atsakančiai prižiūrėti. Greitai atsisaukite šiuo adresu: KOSTANTAS SALTANAVIČIUS 2408 N. 16th St., Springfield, Ill. Phone 6321 Old

Pajieškau pusbrolių, Kazimiero ir Antano Buraskų, Kauno gub. Ukmergės pav., Karsakiškių parap., Kazimieras jau apie 8 metai Amerikoje, o Ant. apie 2. Jie patys ar kas juos žino malonės pranešti. Turiu labai svarbų reikalą.

Juozas Sadauskis, 306 E. Reliance St., N. S. Pittsburgh, Pa

Pajieškau trijų pusseserių: Ksaveros, Marcelės ir Teresės Virbalyčių Kauno g. Aleksandrovsko pav., Kvietkų par., Pariškių sodos. Jos pačios ar kas apie jas žino malonės pranešti. Konstancija Petrušienė (Virbalytė) 913 W. 20 Pl. Chicago, Ill.

REIKALINGI 3 GERI LIETUVIAI degtinę pardavinėti. Gera vieta. Atsisaukite.

SAM'S LIQUOR HOUSE 1836 So. Halsted St., Chicago, Ill

PER 10 DIENU

Turi but parduota nors už labai žemą kainą kelios prapertės, tai yra sėkančios; 2 kampiniai su 2-m stubon parsiduos už \$2800. Randos neša 14 procentų.

Murinė stuba det 4 familijų parsiduos už \$3100; randos neša 13 procentų; viskas išmokėta, gatvės ir šaliai gerai ir labai gražioj vietoj. 4 lotai parsiduos pigiai netoli statomų naujų milžiniškų dirbtuvių Crane Co (Kedzie ave. ir Archer ave.) Tenai lotai dasyk tiek pabrangs kaip Crane dirbtuvės pradės dirbt, kurios bus trumpame laike pabaigos budavot ir kuriose dirbs apie 10,000 darbininkų. Patariame lietuviams nepraleist šitos puikios progos, kad jums pinigai dvigubai sugrįš greitai perkant augščiau minėtas prapertes ir kurias galima pirkti su visai mažai pinigų. O kitus ant lengvų išmokėjimų, kuriuos išmokės jums randa. Ir viena farma turės būti parduota labai pigiai, netoli nuo Chicago.

Norintieji platesnių žinių greitai atsisaukite, nes tokia progą nevisada gal pasitaikyti.

J. SINKUS & CO. 3151 S. HALSTED ST., CHICAGO, Ill

KELIAS Į APSVIETĄ.

Geriausias kelias, kuriuo žmogus gali žengti prie apšvietos, yra skaitymas "JAUNIMO SAPNŲ" Nes "Jaunimo Sapnus" išleidžia ir redaguoja Amerikos gabiausi ir mokyčiausi lietuvi studentai. Jie rašo į juos visokius straipsnius ir prelekcijas iš įvairių mokslo šakų, kurias jie studijuoja. Taipgi "Jaunimo Sapnus" rašo ir kiti gabiausi lietuvių rašėjai. Taigi skaitydami "Jaunimo Sapnus" jūs gausite geriausius dvasišką peną, kurio negali suteikti nei joks kitas laikraštis ar magazinas. Dabar ką-tik išėjo iš spaudos jubilėjinis "Jaunimo Sapnų" numeris didžiai padidintas ir pagražintas puikiais straipsniais. Pavienis numeris galima ganti už 25c. Užsiprenumeruojant ant metų kaštuoja tik \$1. Mes gi duodame specialį pasiulyimą skaitytojams tik ant trumpo laiko. Kas prisųs \$1., gaus taipgi visus percito meto numerius sykiu su prenumerata.

A. P. Gliebauskas 3151 So. Halsted St., Chicago, Ill

LIETUVIŠKA APTIEKA

Pilnas Aptiekorius-provizorius iš Lietuvos S. VILIMAVIČIUS

Užlaikau visokias lietuvišgyduoles, išpildau receptus, kaip amerikoniškus, taip ir krajavų daktarų. Speciališkai duodame patarimus vyrų ir moterų paslaptingose ir užsi-senėjusiose ligose.

Prie aptiekos visada yra geras daktaras ir galite susikalbėti lietuviškai. Todel kreipkitės prie savųjų, kur jūs gausite teisingą patarnavimą.

339 Kensington Ave., Chicago. Telephone West Pullman 659

APSISAUGOKITE

Greitai apsisaugokite nuo ugnies (insišturinkite) kurie da neturite savo daiktus insiurintus, nes nežinote kada gali užspėti ugnis ir sunaikinti visg jusų turta, taip kaip vakar buvo: Nov. 17 d. ant 33-čios ir Lime gatvių; sunaikino ugnis 7-nių familijų visus daiktus (furničius), kas liko nesudegę, tai tapo sulieta, sugadinta ir t.t. Kiek tenai buvo dejavimų ir verkimų, tai tą galėjo patėmyti visi. Todel norėdami apdraust savo daiktus, tai ilgai netaukite pakol sudegės, nes tada jau bus vėlu, bet greitai atleikite pas mus arba parašykite mums, tai mūsų žmogus pribus pas jus ir viską padarys jums ką tik jūs reikalaušite, nes mes turime atsakančias ir didžiausias kompanijas del apdraudimo, pas mus yra apsidraudę tukstančiai familijų, kurie nesibijo nelaimės. Tas kaštuoja visai pigiai tik ketetas dol. už kelis metus. Atsisaukite ant šio adreso:

J. SINKUS & CO. 3151 So. Halsted St., Chicago, Ill

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia tau-pyti pinigai ir ant drabužio. Gra-lima įgyti už \$5 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius ploščius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

Tel. Haymarket 6212

DR. W. YUSZKIEWICZ

Lietuviškas akių gydytojas. Kas turit skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas

Dr. W. Yuszkiwicz 1024 Milwaukee Ave.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

(Dirbta Amerikoje) Yra pripažinta per 6000 muzikantų kaipo geriausia. Neapsigak imdamas pamėdžiojimus, reikalauk PEARL QUEEN. Mes turime lietuviškas gaidas. Katalogas siunčiamas dykai. GEORGI & VITAK MUSIC CO. 3 Krautuvės 1540 W. 47 St., 4663 Gross Ave., S kyr. 769 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. Drover 7169.

S. Markunas GENERALIŠKAS KONTRAKTORIUS

Muravoja konkrety, padirba speciališkai provijemus namus, ir padirba po savininkų reikalavimui.

2459 W. 46th Place. CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIALA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popiera stogams dengti ir t.t. PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

Juozas J. Szlikas

dabar lankosi Rytinėse valstijose, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas.

Pirmiausia aplankys Pittsburghą ir jo apielinkes. Vėliaus lankysis visoj Pensylvanijos valstijoj. "Naujienu" administracijos yra igaliotas rinkti "Naujienuoms" prenumeratą. "N." Administracija.

"NAUJIENOS" UZ \$4.90 METAMS.

Kas prisius metinę prenumeratą \$5.00 už "Naujienu" tas gaus dovaną "JAUNIMO SAPNUS" metams vertės \$1.00. Kaip žinot, jog "J. S." vienas iš geriausių činadžių Amerikoje lietuvių žurnalų, kadangi jį išleidžia Susivienijimas Lietuvių Moksleivių Amerikoje.

Pertai patarčiau visuomenei ačiaus susipažinti su jais. Kiekvienas užsirašydamas "Naujienu" pas mane, gausit "J. S." dovanai. Šią dovaną duosiu tik ligi naujų metų. Todel skubinkite pasinaudoti šia puikia progą.

A. J. Rašimas 3317 Auburn Ave., Chicago, Ill